

Andragende derom.“ Saa længe altsaa Ryslinge Valgmenighed er et Led i Folkekirken, kan man ikke godkende dette Ritual for denne ene Valgmenighed, uden at det berører hele Folkekirken.

Det er det, jeg har villet gøre opmærksom paa. Men det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen forveksler efter min Mening Statskirken, som den tidligere har været under Enevoldsmagten, og Folkekirken, saaledes som den er, efter at vi har faaet Grundloven af 5. Juni 1849. Thi hele det Billede, det ærede Medlem fremskildede af Statskirken under Enevoldsmagten, passer jo ikke til den nuværende Tilstand. Her i dette Land er der ingen Daabstvang; Daabstvangen er afskaffet, ingen er pligtig til at lade sine Børn døbe, ingen er pligtig til at gaa til Alters, og Præsterne har ikke den Magt, som de havde under Enevoldsmagten; denne Magt er afskaffet, og Folkekirken har faaet et helt andet Udseende efter Grundloven af 5. Juni 1849. Statskirkens Myndighed er blevet en anden, og det danske Folk har gennem sin lovlige Rigsdag været humant og tolerant og har givet saa store Friheder, som man ikke kendte og ikke kunde faa under den gamle Statskirke. Grundloven har indført Trosfrihed, og efter Grundlovens Givelse har man indført Ret til Sognebaandsløsning, man har indført Ret til Oprettelse af Valgmenigheder, og vi har ved den senere Lovgivning givet en rummelig Ordning af hele Frikirkeforholdet og givet de lutherske Frimenigheder en Retsstilling og en Indflydelse, som forekommer mig at være al Ære værd. Derfor havde det ærede Medlem ikke Ret i at skildre Forholdene paa den Maade, han gjorde. Thi man maa, som jeg har gjort, skelne mellem Statskirken under Enevælden og Folkekirken, saaledes som den nu er skabt under den frie Forfatning.

Der har baade fra det ærede Medlem Hr. J. Jacobsens og det ærede Medlem Hr. Povlsens Side været anket over, at den højtærede Minister har ladet falde en Bemærkning om, at han under sine Overvejelser ogsaa vilde forhandle med de kirkelige Myndigheder. Det er næsten anset som en Forbrydelse, at den højtærede Kirkeminister vilde gøre noget saadant. Det finder jeg imidlertid tværtimod ganske naturligt. Saaledes som Bispervalgene nu er ordnet her i Landet — og de fleste Biskopper, vi har, er fremgaaet af Valg, hvorved Folkekirken gennem sine Menighedsraad har haft en betydelig Ind-

flydelse —, vilde det forekomme mig mærkeligt, om overhovedet den højtærede Minister ikke vilde forhandle denne Sag med de kirkelige Myndigheder. Men Ansvarer ligger selvfølgelig hos Ministeren, og det er i hans Haand, at Afgørelsen ligger.

Det ærede Medlem Hr. Kammersgaard har udtalt, at man kunde betragte den Strid, som er rejst med Hensyn til det nye Ritual for Valgmenigheden i Ryslinge, som et Boligspørgsmaal. Jeg har nu ikke tænkt mig, at denne Sag kunde ses under denne Synsvinkel, men lad gaa. Men et Boligspørgsmaal rejses jo kun, hvor der er Boligtrang og den deraf flydende Bolignød. Men vore kirkelige Forhold er ordnet saaledes, at Bolignød kan man ikke sige der er for Præsternes Vedkommende. Der er jo i Sognekirkerne saa mange Embeder, der staaar ledige, og som ikke kan besættes, fordi der ikke er et tilstrækkeligt Antal Præster. Og saa er der aabnet Adgang for dem, der ikke vil være Præster i Sognekirkerne, til at oprette Valgmenigheder, for saa vidt de har Mulighed for at danne en Menighed om sig. Og er de ikke tilfredse med at være i en Valgmenighed, kan de jo træde ud af Folkekirken og danne en Frimenighed. Her er ikke Bolignød, her er Plads for alle de Præster, der overhovedet vil have Ansættelse, enten i Sognekirken eller i Valgmenighedskirken eller Frikirken.

Her mener jeg, at naar man er kommet i saa stærk en Strid med det hidtil gældende Daabsritual, som man er kommet under Pastor Rørdams Ledelse ovre i Ryslinge Valgmenighed, var det naturligst, at Pastor Rørdam dannede en Frimenighed. Det forekommer mig ikke, at det Daabsritual, han vil have godkendt, er eller kan være i Overensstemmelse med det Daabsritual, som Folkekirken nu en Gang har. Det ærede Medlem Hr. Povlsen sagde til mig ret overlegent — det paakommer det ærede Medlem en Gang imellem at spille overlegen, det synes jeg ikke der er nogen Anledning til, og det hjælper ikke det ærede Medlem, for jeg imponeres ikke —, at han troede ikke, at jeg rigtig havde forstaaet, hvad det egentligt gjaldt. Jeg ved nok, at det ærede Medlem i visse Kredse af Ryslinge Valgmenighed er blevet betragtet som et Slags Orakel i kirkepolitiske Spørgsmaal; det har maaske gjort det ærede Medlem en lille Smule mere overlegen end nødvendigt. Jo, jeg ved meget vel, hvad det drejer sig om. Thi før jeg havde den Ære at kende det ærede Medlem, har jeg